

Jaargang 17, nummer 2, juli 2006

1. Wet Vennootschapsbelasting 2007 (Wetsvoorstel “Werken aan winst”) en Wetsvoorstel “Paarse Krokodil”

De afgelopen maanden zijn deze twee belangrijke wetsvoorstellen gelanceerd. Het kabinet Balkenende III is vooral tot stand gekomen voor het indienen van de Rijksbegroting 2007 met daarin mede verwerkt het wetsvoorstel “Werken aan winst”. Op een aparte bijlage zijn de belangrijkste punten hiervan aangegeven. Beide wetsvoorstellen zullen nog in de Tweede Kamer worden behandeld en er kunnen uiteraard nog wijzigingen plaats gaan vinden. De behandeling zal vanuit de Regering door minister Zalm worden gedaan aangezien staatssecretaris Wijn minister van economische zaken is geworden.

Gezien enkele recente uitspraken op het gebied van Europees Recht bevat het Wetsvoorstel “Werken aan winst” minder drastische maatregelen dan oorspronkelijk (in april 2005) werd verwacht. Het Wetsvoorstel “Paarse Krokodil” is mede in het kader van de doelstellingen van dit kabinet van het verminderen van de administratieve lasten gelanceerd.

2. Foute aanslag door systeemfout niet navorderbaar

De zus van mevrouw A overleed in 1997. Op 22 september 1998 werd de aangifte successierecht ingediend. Op 8 februari 1999 kondigde de Belastingdienst aan dat de aangifte zou worden gecorrigeerd. Echter door een systeemfout in het computersysteem van de Belastingdienst werd op 9 maart 1999 een zogenaamde “beschikking geen aanslag” vastgesteld waardoor geen successierecht verschuldigd was. Nadat de gemachtigde van A de Belastingdienst er op had gewezen dat de beschikking waarschijnlijk niet juist was, gaf de Belastingdienst aan dat er inderdaad een fout was gemaakt en dat een nieuwe aanslag zou worden opgelegd. Op 6 december 1999 volgde echter wederom - door dezelfde systeemfout - een “beschikking geen aanslag”. Nadat de gemachtigde om opheldering vroeg, volgde op 26 september 2001 een aanslag tot het juiste bedrag. Tegen deze aanslag werd bezwaar aangetekend. De Belastingdienst antwoordde dat de aanslag werd omgezet in een navorderingsaanslag. Hiertegen werd in beroep gegaan.

Hof Den Bosch besliste, in niet mis te verstane overwegingen, dat de Belastingdienst niet over een voor een navorderingsaanslag vereiste zogenaamd “nieuw feit” beschikte en vernietigde de navorderingsaanslag. De staatssecretaris ging in cassatie en beriep zich op de zogenaamde schrijf- en tikfoutjurisprudentie waarin was beslist dat navordering ook zonder nieuw feit was toegestaan als sprake was geweest van een vergissing die had geleid tot een discrepantie tussen wat de Belastingdienst wilde en wat in het aanslagbiljet was vastgelegd.

De Hoge Raad besliste, dat deze jurisprudentie niet gold als de fouten het gevolg waren van een onjuiste gegevensverwerking (door automatiseringssystemen of door personen) die voortvloeide uit een bepaalde werkwijze waarvoor binnen de Belastingdienst of op de lokale eenheid gekozen was. Hieronder viel volgens de Hoge Raad ook het vaststellen van een te lage aanslag of het ten onrechte geven van een “beschikking geen aanslag” als gevolg van een ten tijde van de aanslagregeling aan de Belastingdienst bekende systeemfout in een in het kader van de aanslagregeling gebruikt automatiseringssysteem, waarbij met betrekking tot de systeemfout geen toereikende maatregelen waren getroffen tot herstel of om de gevolgen ervan te vermijden.

Commentaar: In de pers komen steeds meer fouten die verband houden met automatisering bij de Belastingdienst naar buiten. Bekend voorbeeld is het “wissen/kwijt zijn” van 30.000 ingediende aangiften loonbelasting. Belangrijk in deze uitspraak is de door de Hoge Raad gegeven overweging dat ook onjuiste gegevensverwerking door personen niet kan leiden tot navordering. Zie de uitspraak hieronder die voor de Belastingdienst nog pijnlijker is.

3. Fout van niet-geschoolde ambtenaar niet navorderbaar

De heer X staakte zijn onderneming in 1999. In zijn aangifte vermeldde hij NLG 710.094 aan winst uit onderneming, waarvan NLG 52.704 betrekking had op de jaarwinst en het restant bestond uit stakingswinst. Bij de Belastingdienst werd de aangifte direct na ontvangst door een administratieve ambtenaar ingevoerd in het geautomatiseerde systeem, waarna een voorlopige aanslag inkomstenbelasting en een voorlopige aanslag WAZ werd opgelegd. De heer X ging tegen deze laatste terecht in bezwaar omdat de stakingswinst ten onrechte in de heffingsgrondslag was begrepen. De aanslagregelende ambtenaar bekeek het bezwaar, verklaarde het voor akkoord en droeg het over aan een administratieve ambtenaar met de mededeling dat het bezwaar nog moest worden verwerkt. Deze niet-fiscaal geschoolde administratieve ambtenaar verwerkte het bezwaar en op 5 februari 2002 ontving X een definitieve aanslag WAZ die in overeenstemming was met het bezwaar. Echter op dezelfde dag ontving X ook een definitieve aanslag inkomstenbelasting naar een belastbaar inkomen van eveneens NLG 52.765. Naar aanleiding daarvan nam de heer X contact op met de Belastingdienst, met de vraag of het klopte dat hij op de aanslag inkomstenbelasting een bedrag van NLG 320.085 (!) zou terugontvangen. De klantmanager bevestigde nadrukkelijk dat dit bedrag correct was. Enige dagen later meldde de inspecteur, dat aan de heer X een navorderingsaanslag zou worden opgelegd naar een belastbaar inkomen van NLG 710.155. X ging hiertegen in beroep.

Hof Den Bosch heeft beslist dat de door de administratieve ambtenaar gemaakte en aan de inspecteur toe te rekenen fout niet het gevolg was van een vergissing die had geleid tot een discrepantie tussen wat de inspecteur wilde en wat in het aanslagbiljet was vastgelegd, zoals bijvoorbeeld een schrijf-, reken-, overname-, of intoetsfout. Volgens het Hof was de te naar een te laag bedrag opgelegde eerste aanslag te wijten aan een aan de inspecteur toe te rekenen onjuist inzicht in het recht. Het Hof vernietigde de navorderingsaanslag.

Commentaar: Anders dan in de uitspraak betreffende het successierecht is hier sprake van een “echte” fout. Ook deze is voor de Belastingdienst gênant. Thans is er in de fiscale vakliteratuur veel te doen over de mogelijkheden om dit soort fouten zonder beperking anders dan een beperking in de tijd te kunnen corrigeren. Hier ontstaat een spanningsveld tussen de rechtszekerheid voor de individuele burger en een juiste belastingheffing.

4. **BV bewees herinvesteringsvoornemen betreffende aan de directeur-groot – aandeelhouder verkocht pand niet**

BV A oefende haar activiteiten uit in een pand, dat zij in 1994 voor NLG 700.000 had gekocht. In het kader van de nieuwe belastingwetgeving per 1 januari 2001 verkocht BV A het pand op 7 november 2000 aan haar directeur en enig aandeelhouder B voor NLG 1.025.000. BV A verhuisde haar kantoor ultimo 2000 naar het woonhuis van B. Voor de met de verkoop van het pand behaalde boekwinst vormde BV A in haar aangifte vennootschapsbelasting 2001 een herinvesteringsreserve. Hof Amsterdam was het met de Belastingdienst eens dat BV A er niet in was geslaagd aannemelijk te maken dat ultimo 2001 bij haar enig voornemen bestond te investeren in een pand, laat staan dat zij een voldoende concreet voornemen had te investeren in een pand dat in haar onderneming eenzelfde economische functie vervulde als het aan B verkochte pand. Het Hof gaf verklaarde het beroep van BV A ongegrond.

5. **Vanaf 4 juli 2006 eerstedagsmelding (EDM) voor nieuw personeel**

Werkgevers moeten werknemers die op of na 4 juli 2006 bij een onderneming beginnen te werken, uiterlijk de dag vóór het begin van de werkzaamheden bij de Belastingdienst aanmelden. De bedoeling van deze zogenoemde eerstedagsmelding is het tegengaan van het zwartwerken en illegale arbeid. De eerstedagsmelding kan gedaan worden via de website van de Belastingdienst, met behulp van aangifte- of administratiesoftware of door een belastingconsulent.

6. **Geen “kleptocratentax” in Nederland**

In een toespraak voor het Nederlands Centrum voor Directeuren en Commissarissen heeft staatssecretaris Wijn het voorstel van FNV-voorzitter mevrouw Jongerius verworpen om een kleptocratentax in te voeren. Mevrouw Jongerius bepleitte een belasting voor topinkomens, zoals Duitsland die wil invoeren, maar volgens de bewindsman is het Nederlandse toptarief in de inkomstenbelasting nog altijd hoger dan het tarief waaraan in Duitsland wordt gedacht. Volgens de staatssecretaris moet de politiek terughoudend zijn ten aanzien van de hoge salarissen in de private sector.

7. Geen zelfstandigenaftrek voor echtgenote in man/vrouw dierenartspraktijk

Mevrouw A dreef in maatschapsverband met haar man, die dierenarts was, een dierenkliniek. Ze hield zich bezig met het verzorgen van de (financiële) administratie, het opvangen van patiënten, het verzorgen van afspraken, het doen van investeringen en het assisteren bij behandelingen en operaties. Hof Den Bosch was het met de Belastingdienst eens dat A geen recht had op de zelfstandigenaftrek, omdat haar werkzaamheden ondersteunend van aard waren. Bij een dierenartspraktijk vormden de werkzaamheden waarmee de omzet werd gegenereerd volgens het Hof de dienstverlening door de dierenarts. De werkzaamheden die A ten behoeve van het samenwerkingsverband had verricht, kwamen volgens het Hof niet in aanmerking voor de beoordeling of zij aan het zogenaamde urencriterium voldeed. Dit was vooral van belang om in aanmerking te komen voor de zelfstandigenaftrek.

Commentaar: Er moet sprake zijn van een “gebruikelijk samenwerkingsverband” om als ondernemster (voor de ondernemingsfaciliteiten!) te kunnen kwalificeren. Zou de dierenarts dit ook met een derde in dezelfde functie een maatschap aangaan?

Wat wel goed gaat zijn samenwerkingsverbanden tussen twee professionals zoals een accountant en belastingadviseur en “klassiekers” zoals een boer/ boerin of een bakker/ broodverkoopster. Van belang is wel dat de toegepaste winstverdeling (80:20, 70:30) zakelijk moet zijn. Hiermee kan nog steeds een tariefvoordeel worden behaald.

8. Verhuur van bedrijfsruimte aan eigen BV gebeurde tegen onzakelijke prijs

X verhuurde sinds 1992 bedrijfsruimte aan zijn eigen BV. Sinds 1998 verhuurde hij tevens een opslaghal aan de BV. In zijn aangifte IB 2001 gaf X de huur van in totaal € 108.907 aan, maar de Belastingdienst corrigeerde de aangifte. De aangegeven huuropbrengst moest volgens de inspecteur in het kader van de ter-beschikking-stellings-regeling worden gecorrigeerd naar de waarde in het economische verkeer per 1 januari 2001. De marktconforme huur was € 220.527 per jaar. X ging in beroep. De Rechtbank in Arnhem besliste dat de in 1992 voor de bedrijfsruimte overeengekomen huurprijs van NLG 150.000 per jaar destijds wel zakelijk was. De Rechtbank was het echter met de Belastingdienst eens dat het ongebruikelijk en dus onzakelijk was dat in de huurovereenkomst geen clause voorkwam die voorzag in een aanpassing van de huurprijs na vijf jaar indien de geïndexeerde huurprijs niet meer zakelijk zou zijn. De overeengekomen jaarlijkse indexering op basis van prijsindexcijfers voor de gezinsconsumptie - die overigens ook niet had plaatsgevonden - bood onvoldoende waarborg voor een marktconforme huur van bedrijfsonroerend goed. In zakelijke verhoudingen zou een verhuurder niet een dergelijk risico nemen. De huurprijs van de opslaghal van NLG 90.000 per jaar was in 1998 al niet zakelijk. De Rechtbank wees daarvoor op de taxatie van de huurprijs op 1 januari 2001 op NLG 181.849 per jaar. De Belastingdienst had de aangegeven huur terecht gecorrigeerd tot de economische huurwaarde van € 220.527.

Commentaar: Door de verlaging van de tarieven in de vennootschapsbelasting (zie bijlage) zal het verschil met het tarief in de inkomstenbelasting voor de ter-beschikking-stellingswinst (52%) alleen maar toenemen. Het fiscale belang van een lage jaarlijkse huur zal dan ook toenemen.

9. Foutparkeerder mocht afgaan op onjuiste informatie op website gemeente

A ging in beroep tegen een naheffingsaanslag parkeerbelasting die de gemeente Eindhoven had opgelegd, omdat zij op een woensdag om 20.18 uur in een bepaalde straat had geparkeerd zonder geldig betaalbewijs. Zij stelde dat zij voorafgaand aan het parkeren de website van de Gemeente betreffende de parkeertarieven had geraadpleegd en daarop had gezien dat het parkeertarief in die betreffende straat op woensdagen tot 18.00 uur gold. De Rechtbank in Den Bosch vernietigde de naheffingsaanslag. Volgens de Rechtbank mocht A vertrouwen op de onjuiste informatie op de website van de Gemeente over het parkeerbeleid. Hier deed niet aan af dat de website van de Gemeente een zogenoemde “disclaimer” bevatte. Het risico van foutieve informatie op de website kwam voor rekening en risico van de Gemeente.

Commentaar: Gezien bovenstaande uitspraak kan ook aan (verkeerde) informatie op bijvoorbeeld de site van de Belastingdienst of het ministerie van Financiën vertrouwen worden ontleend. Overigens zal deze informatie beter gescreend worden, dan die op een gemeentelijke website. A stelde hier dat zij *vooraf* de website van de Gemeente had geraadpleegd over de parkeertarieven. Blijkbaar vond de Rechtbank dit geloofwaardig. Had zij *achteraf* op de website gekeken, dan was de uitspraak waarschijnlijk in haar nadeel uitgevallen.